

OBRAZLOŽITEV

Rudolf Hribnik-Svarun je bil rojen 10. 4. 1921 v Horjulu. Pred drugo svetovno vojno je bil kamnoseški delavec. Po okupaciji se je takoj pridružil OF. Decembra 1941 je odšel v Šerčerjev bataljon.

V partizanih je bil najprej borec, kmalu je postal komandir čete, nato pa komandant bataljona v Dolomitskem odredu. S svojo enoto je v letu 1942 vodil borbe v neposredni bližini Ljubljane in zadajal sovražniku velike izgube. Sodeloval je v napadu na Dobrovo, Horjul, Polhov Gradec, Log in v mnogih drugih krajih. Februarja 1942 je postal član KP.

V začetku leta 1943 je sovražnik organiziral močno ofenzivo na Dolomite, v kateri se je Rudolf Hribnik-Svarun s svojo enoto zelo uspešno zoperstavil dobro oboroženim številnim sovražniškim silam. Kot sposoben komandant je bil nato imenovan za namestnika komandanta Šerčerjeve brigade.

Po italijanski kapitulaciji septembra 1943 se je Rudolf Hribnik-Svarun ponovno vrnil v Dolomite in ustanovil je nov partizanski odred, kateri se je pod njegovim poveljstvom zelo uspešno boril proti belogardistom. Po uspešnih bojih je s svojim odredom nato odšel na Gorenjsko, vstopil v sestavo Prešernove brigade in postal njen komandant. Brigada je pod njegovim vodstvom uničila močna sovražna oporišča Leskovec, Davča, Hotavlje in druga.

Januarja 1944 je bil v borbi teže ranjen v glavo, pa je kljub temu ostal na čelu enote. Aprila 1944 je njegova brigada dobila nalogo razrušiti progo Postojna–Šentpeter. Naloga je je bila uspešno izvršena, istočasno je brigada v močnem naletu uničila vsa sovražna oporišča vzdolž nje. V eni teh borb je Svarun v jurišu na čelu bataljona poglajal sovražnika v reko Pivko. V hudih bojih na Jelovici je brigada pod njegovim poveljstvom 8 dni nepretrgoma uspešno zadrževala ofenzivo močnejšega sovražnika.

Zaradi dokazane osebne hrabrosti, iznajdljivosti in sposobnosti je bil postavljen za namestnika komandanta 31. divizije. Med boji je bil devetkrat ranjen.

Malo pred koncem vojne je odšel na vojaško šolanje v Sovjetsko zvezo, ki ga je zelo uspešno končal. Po vrnitvi v Jugoslavijo je kot general poveljeval mnogim enotam JLA. Po odhodu iz JLA je bil imenovan za Republiškega sekretarja za ljudsko obrambo in kasneje komandanta Teritorialne obrambe v SRS, v činu general-polkovnika. Uspešno se je uveljavil tudi kot vojaški publicist. Napisal je knjige: Dolomiti v NOB, Opredelitev-kronika o boju slovenskega naroda 1941–1945 v 4 knjigah, brošuro Partizanski Ključ in še več člankov o vojaških akcijah med NOB. Bil je predavatelj na mnogih seminarjih, tečajih in sestankih po vprašanju SLO in DS.

Že v NOB in v vsem povojnem obdobju so Rudolfa Hribnika-Svaruna krasile odlike, kot so hrabrost, velika skrb za človeka, tovariški in humani odnosi, posebno do podrejenih, revolucionarna zagnanost pri izvrševanju borbenih nalog NOB in graditvi samoupravne socialistične družbe po vojni, veliko osebno poštenje, velik patriotizem. Vse te odlike je vedno znal uspešno prenašati na svoje sotočariše, na mladino, v svojem okolju, kjer je živel in deloval, v pisni obliki in tudi v živi besedi. S svojim delom, odnosom do človeka, delovanjem in obnašanjem je ustvaril resnično pravi lik revolucionarja in borca za boljše življenje delovnega človeka.

Poleg reda Narodnega heroja je nosilec Partizanske spomenice 1941, mnogih državnih odlikovanj in priznanj, prejel je nagrado vstaje slovenskega naroda in nagrado občine Ljubljana Vič-Rudnik ter nagrado 4. julij.

Rudolf Hribnik-Svarun je vsa leta po vojni izredno agilen, tvoren in kreativen ter uspešen družbenopolitični delavec na področju občine Ljubljana Vič-Rudnik, republike Slovenije in Jugoslavije.

PREDLOG PREDLAGATELJA

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Ljubljana Vič-Rudnik predlaga informacijo o stanju osebnega dela drobnega gospodarstva v občini Ljubljana Vič-Rudnik delegatom skupščine občine v obravnavo in sprejem.

Komite za Družbeno Planiranje
in gospodarstvo

STALIŠČA IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na svoji 47. seji dne 18/3-1987 obravnaval informacijo o stanju osebnega dela drobnega gospodarstva v občini Ljubljana Vič-Rudnik in ob obravnavanem gradivu zavzel naslednja stališča:

1. V gradivu so dobro prikazani napori in premiki na področju drobnega gospodarstva, ki ga je občina že v letu 1982 začela kot eno od poglavitnih usmeritev nadaljnjega razvoja občine. Ta informacija predstavlja v tem smislu tudi kontinuiteto dela in obravnavanja gradiv na skupščini.

2. Izvršni svet ugotavlja, da smo v naši občini uveljavili optimalne davčne olajšave, ki prav gotovo stimulirajo in pospešujejo investiranje, zlasti večjih obrtnikov v širitev. Hkrati je treba kot največji problem izpostaviti vprašanje prostora za novogradnje, kjer nismo uspeli zagotoviti večjih območij za gradnjo tako zasebnih delavnic kot družbenega sektorja drobnega gospodarstva, ki bi bil kompletno komunalno opremljen in tako pripravljen za gradnjo. S tem so povezani številni problemi, ki jih karakterizirajo tako usmeritve in dejansko delo na področju con VP-1/2, VP-6/1 in VP-3/2 (Koprska). Treba je sicer ugotoviti, da je za to vrsta objektivnih razlogov, predvsem spremenjena prostorska zakonodaja v letu 1984, uveljavitev dolgoročnega in srednjeročnega plana iz leta 1986, kakor tudi dolgotrajno ustanavljanje in začetek delovanja Sklada stavbnih zemljišč mesta Ljubljane.

3. Z dopolnitvami obrtnega zakona in sprejemom odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja obrtnega zakona, ki sta predvsem nekoliko razširila področje delovanja zasebnih obratovnic, zlasti na področju intelektualnih storitev, smo si obetali večji razmah, vendar zaenkrat ni opazen bistveno večji premik z usmeritvijo v te dejavnosti.

4. Na področju delovanja zadrug je bila v tem času ustanovljena nova zadruga »Promons«, vendar bi kljub vsemu težko rekli, da zadruge v celoti izpolnjujejo svoje funkcije, predvsem v smislu organizacije poslovanja kooperacij pa tudi organiziranja obrtnikov pri urejevanju prostorskih zadev; k temu pa verjetno prispeva tudi nerazčističeno vprašanje združenih sredstev v zadrugah, kar naj bi se s spremembami zakona o združenem delu ustrezno uredilo.

5. Na področju šušmarstva smo se lotili določenih akcij, vendar mora biti to področje deležno še bistveno večje koordinirane akcije v vsem ljubljanskem območju.

6. Na področju sredstev oziroma sklada za pospeševanje drobnega gospodarstva so take zakonske ovire, da je to praktično nemogoče realizirati.

7. Sistemsko smo uredili oddajo poslovnih prostorov, ugotavljamo pa, da je teh poslovnih prostorov za oddajo v najem sorazmerno malo, še bolj očitno pa je, da so ti prostori praviloma slabše kvalitete in manjši, zlasti velja to za nove soseske.

8. Izvršni svet zato ocenjuje, da je v prihodnjem obdobju potrebno bistveno pozornost in aktivnost namenjati zlasti naslednjim vprašanjem:

– pospešenemu zagotavljanju prostorskih pogojev za razvoj drobne obrti z novimi lokacijami, kjer bi kazalo tudi v okviru Sklada stavbnih zemljišč mesta Ljubljane proučiti možne finančne olajšave, ugodnejše roke in ostale ugodnosti za razvoj drobnega gospodarstva, posebej pa je treba poudariti opremljanje obstoječih con t. j. VP 6/1, VP 1/2,

– glede na dolgotrajnost postopkov za opremljanje industrijskih con je potrebno že sedaj pričeti z zagotavljanjem prostorov

za razvoj drobnega gospodarstva v novo porajajočih se conah, predvsem na Brdu, v Lavrici (RP-3), Škofljici (VP-9/1), Podpeči—Preserje, Ilovici (VS-1/5), na teh lokacijah je treba načrtovati, popirati in razvijati razvoj teh lokacij,

— predlagati je treba ustrezne zakonske možnosti, da se v novo nastajajočih soseskah preko stanovanjskih skupnosti omogoči nakup vsaj nekaj lokalov za nujno storitveno obrt, ker zlasti ta ni bila posebej stimulirana, v investicijskem smislu pa ima dosti manjše možnosti kot sama proizvodna obrt,

— nadaljevati je treba z vsemi ostalimi aktivnostmi v okviru občinske uprave, predvsem na področju prožnosti pri izdaji obrtnih dovoljenj in pa na področju uprave za družbene prihodke, ter nadaljevati z dosedanjim pristopom.

IZVRŠNI SVET

Informacija

o stanju osebnega dela drobnega gospodarstva v občini Ljubljana Vič—Rudnik

OPREDELITEV DROBNEGA GOSPODARSTVA

Spoznanje, da se vseh družbenih gospodarskih in socialnih potreb ne da uresničevati le z organiziranjem in razvojem velikih organizacij in gospodarskih sistemov je nakazovalo potrebo po nastajanju in pospeševanju manjših gospodarskih enot, ki naj bi prevzele del družbenih razvojnih funkcij. Pomen, možnosti in prednosti takih enot se je kazal v smeri organiziranja maloserijske proizvodnje specifičnih in specializiranih proizvodov, kooperantske proizvodnje in v opravljanju obrtnih storitev, torej v tisti proizvodnji in storitvah, katere velike organizacije in sistemi ne morejo smotno in uspešno opravljati. Te ugotovitve pa so zahtevale širša družbena prizadevanja in aktivnosti za določitev vsebine in sestava drobnega gospodarstva in za vzpodbujanje njegovega uveljavljanja v konkretnih gospodarskih razmerah.

Prvič so bila ta spoznanja v smislu nakazanih aktivnosti, vpeta v srednjeročje 1976–1980. Konkretnější pristopi izoblikovanja drobnega gospodarstva kot nujnega faktorja za hitrejši razvoj gospodarstva v celoti, pa so bili opravljeni v procesih srednjeročnega planiranja za obdobje 1981–1985, ko je bil sprejet tudi slovenski družbeni dogovor o pospeševanju drobnega gospodarstva in pa seveda v procesu planiranja za to srednjeročno obdobje.

Po slovenskem družbenem dogovoru se v drobno gospodarstvo štejejo temeljne organizacije združenega dela, ki zaposlujejo manjše število delavcev in ki se ukvarjajo s posamično oz. maloserijsko proizvodnjo v kooperaciji ali po naročilu, kot tudi organizacije združenega dela, ki opravljajo vse vrste obrtnih storitev.

Za drobno gospodarstvo se štejejo tudi dejavnosti, ki jih opravljajo občani s samostojnim osebnim delom s sredstvi v lasti občanov, kot tudi vse oblike združevanja in organiziranja osebnega dela.

V tako izvedeni in izoblikovani gospodarski kategoriji se torej v drobnem gospodarstvu združujejo tiste gospodarske dejavnosti, ki so povezane s proizvodnjo in manjših obratih, z visoko strokovnostjo dela in specializiranimi izdelki ter z opravljanjem storitvenih dejavnosti in kjer se enakovredno srečujeta in dopolnjujeta združeno delo in samostojno osebno delo ter razne oblike, izpeljane iz njihovega povezovanja in združevanja (pogodbene organizacije združenega dela, obrtne zadrage, temeljne organizacije kooperantov).

Stanje na področju drobnega gospodarstva v občini Ljubljana Vič—Rudnik, njegov pomen, možnosti in prednosti, ki se kažejo v organiziranju maloserijske proizvodnje specifičnih in specializiranih proizvodov, kooperantske proizvodnje in v opravljanju obrtnih storitev, je bilo obdelano v kompleksni analizi, ki sta jo obravnavala izvršni svet in skupščina v letu 1983 in v razvojnih usmeritvah in akcijskem programu na tem področju, ki jih je na predlog izvršnega sveta sprejela skupščina v letu 1983/84.

Tokratna informacija podaja stanje osebnega dela drobnega gospodarstva v občini, pri čemer nakazuje na nekatere probleme

in potrebne aktivnosti z namenom, da se bodo razvojne ambicije, ki smo jih zadali v družbenem planu 1986–1990, tudi uresničile.

ZAKONODAJA

V SR Sloveniji ureja področje samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov obrtni zakon iz leta 1979 in njegove spremembe in dopolnitve iz leta 1983 in 1985. V smislu obrtnega zakona samostojni obrtniki lahko opravljajo obrtno, gostinsko, turistično, avtoprevozniško in brodersko dejavnost, prodajo na drobno ter druge gospodarske in negospodarske dejavnosti, lahko ustanavljajo skupne obratovalnice, se združujejo v POZD in ustanavljajo obrtne zadrage in temeljne organizacije je kooperantov. Ureditev določenih zadev (uporaba dopolnilnega dela drugih, opravljanje obrti kot postranski poklic, prodaja na drobno, sprejemanje gostov na prenočišče in hrano) pa obrtni zakon prepušča občinskim skupščinam, ki naj bi te kategorije osebnega dela uredile s svojim odlokom glede na specifičnost potreb in usmerjenost razvoja družbenopolitične skupnosti.

Poleg obrtnega zakona in na območju občine Ljubljana Vič—Rudnik, Odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja obrtnega zakona, ki ga je sprejela občinska skupščina 28/5-1986, regulira posamezna vprašanja s področja osebnega dela še vrsta zakonskih in podzakonskih predpisov (zakon o gostinski dejavnosti, pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih poslovnih prostorov za gostinsko dejavnost in storitvah v gostinskih obratih, pravilnik o opravljanju zdravstvenih pregledov oseb, ki so pod zdravstvenim nadzorstvom, pravilnik o kategorizaciji nastanitvenih gostinskih objektov, zakon o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, zakon o stanovanjskih razmerah, zakon o varstvu pri delu, zakon o varnosti cestnega prometa, pravilnik o registraciji motornih vozil, odlok o ureditvi avtotaxi službe, kolektivna pogodba o delovnih razmerjih med delavci in samostojnimi obrtniki, odlok o poslovnem času, zakon o graditvi objektov).

Obveznosti obratovalnic samostojnih obrtnikov do družbene skupnosti ureja zakon o davkih občanov in SaS SIS z zadnjo spremembo tega zakona v letu 1982 in 1985 je spremenjen način ugotavljanja doseženega dohodka, njegova razporeditev in prilagoditev ureditvi, ki velja v združenem delu. Določbe o davčnih olajšavah so spremenjene tako, da lahko občinska skupščina tudi sama predpiše olajšave za posamezne gospodarske dejavnosti, če želi vzpodbuditi njihov razvoj. SO Ljubljana Vič—Rudnik je s sprejetjem odloka o davkih občanov leta 1986 izkoristila vse možnosti, ki jih dajeta republiški zakon in dogovor o usklajevanju davčne politike v SR Sloveniji pri določanju davčnih olajšav in nižjih davčnih stopenj, da bi tako vzpodbudila interes občanov do odpiranja novih obratovalnic, da bi omogočila razvoj obratovalnic ter uravnavala selektivni razvoj posameznih gospodarskih dejavnosti na svojem območju.

URESNIČEVANJE SKLEPOV SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK NA PODROČJU OSEBNEGA DELA DROBNEGA GOSPODARSTVA

Stanje na področju drobnega gospodarstva v občini Ljubljana Vič—Rudnik, njegov pomen, možnosti in prednosti, ki se kažejo v organiziranju maloserijske proizvodnje specifičnih in specializiranih proizvodov, kooperantske proizvodnje in v opravljanju obrtnih storitev, je bilo obdelano v kompleksni analizi, ki sta jo obravnavala izvršni svet in skupščina oktobra 1982 in v razvojnih usmeritvah in akcijskem programu za to področje, ki ju je na predlog izvršnega sveta sprejela občinska skupščina junija 1984.

Sprejete osnovne usmeritve na področju osebnega dela drobnega gospodarstva so bile: ustvarjanje pogojev za njegov pospešen in načrtovan razvoj in utrjevanje oblik njegovega dolgoročnega povezovanja z združenim delom. Za konkretne naloge pri zagotavljanju ugodnejših pogojev za večje in širše angažiranje razpoložljivih sredstev občanov v produktivne namene, je občinska skupščina zadolžila izvršni svet in njegove upravne organe, v sprejetem akcijskem programu. Poglavitne naloge trajnejšega značaja iz tega programa so vnešene v družbeni plan občine za srednjeročno obdobje 1986–1990 (prostorski pogoji, opredelitev deficitarnosti, usmeritve za davčno politiko, krepitev vloge obrtnih zadrug, razvoj gostinstva) — ob tem, da aktivnosti